Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Glodeni (judecător: Alina Țihonschi)
dosarul nr. 2a-324/23

CURTEA DE APEL BĂLŢI
Colegiul civil și de contencios administrativ

D E C I Z I E

21 septembrie 2023 mun. Bălţi

Instanța compusă din:
Președintele completului Stela Procopciuc
Judecători Dumitru Corolevschi și Diana Stănilă
Grefier Natalia Pasat

examinând în ședință publică, apelul declarat de Iavorschi Svetlana împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni, din 12 decembrie 2022,

emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Victor Rotaru către Svetlana Iavorschi cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor,

c o n s t a t ă :

Circumstanțele cauzei:

1. La 20 iulie 2022 Victor Rotaru, în persoana reprezentantului, avocat-stagiar Stela Nogai, a depus cerere de chemare în judecată către Svetlana Iavorschi cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor.
2. În motivarea cererii a indicat că, din anul 2006 până în anul 2018 Victor Rotaru a concubinat cu Iavorschi Svetlana. Din această relație, la data de***** s-a născut fiul ***** De la sfârșitul anului 2019 Victor Rotaru nu mai locuiește împreună cu pârâta.
3. A mai indicat, că la moment copilul este educat și întreținut de către reclamant, iar pârâta Svetlana Iavorschi nu participă cu nimic la întreținerea copilului minor, fiind plecată peste hotare în Italia, unde activează legal la o casă de bătrâni „Fondazion” Residenza Berardi Manzoni.
4. În susținerea cererii partea reclamantă a invocat prevederile art-lor 51 alin.(2), 60 alin.(1) și (2), 76 alin.(1) Codul familiei; art. 3 alin.(1) din Convenția ONU cu privire la protecția drepturilor copilului; art. 18 alin(1) al Convenției internaționale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului.
5. De asemenea, reclamantul a făcut referire și la Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr.4 din 15.04.2013 privind practica judiciară de soluționare

de către instanțele judecătorești a cauzelor referitoare la încasarea pensiei de întreținere pentru copii și alți membri ai familiei, conform căruia la pct.4 fiind stipulat, că în cazul în care pe parcursul examinării cauzei se va stabili că încasarea pensiei de întreținere sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar.

6. Potrivit Biroului Național de Statistică, valoarea minimului de existență în semestrul II- 2021 în Republica Moldova pentru populația din sate, a constituit suma de 2.271,60 lei. Suma menționată reprezintă minimul de existență necesar, însă pentru întreținerea, dezvoltarea și educarea la un nivel ridicat, copilul are nevoie de o întreținere materială peste minimul de existență stabilit.

7. Consideră, că suma solicitată în mărime de 2.500,00 lei pentru copil va fi un aport în creșterea și dezvoltarea normală a acestuia.

8. Reieșind din faptul, că nu se cunoaște venitul pârâtei, solicită încasarea pensiei de întreținere în sumă bănească fixă în mărime de 2.500,00 lei, lunar, sumă pe care o consideră rezonabilă pentru a acoperi proporțional cheltuielile de întreținere a copilului.

9. Motivează, că cererea de chemare în judecată a fost înaintată după competență conform art.39 alin.(4) Cod procedură civilă.

10. Reclamantul a încheiat contract de asistență juridică, fapt pentru care potrivit prevederilor art.94, 96 Cod de procedură civilă, solicită încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 3.000,00 lei.

11. În drept și-a întemeiat acțiunea în baza art-lor 4, 5, 166, 167, 182^5 Cod procedură civilă și art-lor 2, 33, 35, 37, 38, 62-64, 74, 76 Codul familiei.

12. Reclamantul solicită: admiterea cererii de chemare în judecată; încasarea de la Svetlana Iavorschi în beneficiul lui Victor Rotaru pensia de întreținere a copilului minor în sumă fixă de 2.500,00 lei/lunar, din ziua depunerii acțiunii și până la atingerea majoratului; încasarea de la Svetlana Iavorschi în beneficiul lui Victor Rotaru a cheltuielilor de judecată în sumă de 3000,00 lei, pentru acordarea asistenței juridice.

Poziția instanței de fond:

13. Prin hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 12 decembrie 2022, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de Victor Rotaru.

- s-a încasat de la Svetlana Iavorschi, născută la *****, c/p *****, domiciliată în *****, r-l *****, în beneficiul lui Victor Rotaru, născut la *****, c/p *****, domiciliat în satul ***** pensie pentru întreținerea copilului minor ***** Rotaru, născut la*****, în mărime a câte 1.400,00 (una mie patru sute) lei, lunar, începând cu data de 20

iulie 2022 şi până la atingerea de către copil minor a vârstei de majorat sau până la schimbarea situației materiale a părților.

- s-a încasat de la Svetlana Iavorschi, născută la *****, c/p *****, domiciliată în *****, r-l *****, în beneficiul lui ***** Rotaru, născut la *****, c/p *****, domiciliat în satul ***** cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3.000,00 (trei mii, 00) lei.

- s-a încasat de la Svetlana Iavorschi, născută la *****, c/p *****, domiciliată în *****, r-l *****, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 504,00 (cinci sute patru, 00) lei.

Solicitarea apelantului:

14. Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 12 decembrie 2023, Iavorschi Svetlana a contestat-o cu apel preliminar, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca nefondată.

15. La data de 3 aprilie 2023 Iavorschi Svetlana prin intermediul avocatului Rusev Serghei a depus apel motivat, în care a indicat aceleași cerințe ca și în cererea de apel preliminară.

Motivele apelului:

16. În motivarea cererii de apel, apelanta Iavorschi Svetlana a indicat că hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 12 decembrie 2022 este una neîntemeiată, emisă cu interpretarea eronată a normelor de drept material și procesual, precum și a probelor prezentate.

17. Susține apelanta că, intimatul Rotaru Victor aplicând diferite forțe, chiar și amenințări nu i-a permis să-și ia copilul, de aceea minor ***** a rămas să locuiască în continuare cu tata. Din aceste considerente, în anul 2019 s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Rotaru Victor prin care a solicitat determinarea locului de trai a copilului minor cu mama. Cererea de chemare în judecată fiind depusă la judecătoria Brescia, din Italia și aceasta a fost înregistrată sub nr. 470/2019.

18. Menționează apelanta că, în cadrul procesului dat, cu concursul organelor sociale, se determină locul de trai a copilului pe perioada procesului de separare a părinților și a obligației de întreținere a acesteia. Accentuează că, procesul de judecată din judecătoria Brescia durează până în prezent, iar copilul comun ***** se află în continuare cu intimatul, cu concursul instanțelor de judecată, sub monitorizare și asistența organelor sociale din Brescia.

19. Susține apelanta Iavorschi Svetlana că atât ea cât și intimatul Rotaru Victor au domiciliu permanent în Republica Italiană, or. Brescia. În Republica Moldova revin foarte rar, pe o perioadă scurtă de timp în vizită la rude. Copilul minor

***** este de mic înmatriculat în instituție de învățământ din Italia. Niciodată copilul nu a avut loc permanent de trai în Republica Moldova. Punerea la evidență în Republica Moldova a avut loc cu scopul de a putea fi perfectat actele de identitate moldovenești.

20. Accentuează apelanta Iavorschi Svetlana că, tentativa intimatului Rotaru Victor de a solicita încasarea pensiei de întreținere a copilului minor Rotaru Victor, prin intermediul judecătoriei Drochia, sediul Glodeni este pentru a crea o probă artificială și anume obținerea unei hotărîrii judecătorești din Moldova pentru a putea să o folosească în dosarul de judecată inițiat în Brescia, Italia.

21. Mai mult ca atât,susține apelanta că anterior, pîrîtul Rotar Victor la data de 20 august 2021 s-a adresat în instanța de judecată cu o cerere similară, însă instanța de judecată prin încheierea pronunțată la data de 2 martie 2023 a scos cauza de pe rol, din motivul că există un litigiu între aceleași părți cu privire la același obiect și pe aceleași temeiuri în Republica Italia.

22. Menționează apelanta că,despre tentativele lui Rotaru Victor de a obține prin manipulare și tăinuire situația reală a unei hotărâri judecătorești din Republica Moldova pe aceleași subiecte a fost anunțat judecătoria din Brescia. Astfel, prin ordonanța din 1 aprilie 2022 s-a constatat comportamentul viclean al lui Rotaru Victor care cu scop de a se eschiva de la procesul de judecată pornit în Italia a inițiat un proces judiciar în Republica Moldova pe aceeași problemă. Totodată, din această ordonanță se atestă că, pîrîtul demonstrează a fi într-un final, o persoană în care nu prea poți avea încredere și care nu colaborează, nu-i pasă de bunăstarea băiatului chiar dacă trăiesc împreună, însă scopul pentru care îl ține pe băiat la sine este anume de a nu îl da mamei și pentru a se ascunde de autorități.

23. Astfel, în urma constatărilor stabilite prin Ordinul Judecătoriei din Brescia din 01.04.2022 s-a decis prelucrarea de către serviciile sociale din Italia pe un termen de un an de zile a copilului ***** cu determinarea unui domiciliu tendențial egal între părți cu o schema bisăptămânal în care consecutivitatea aflării la fiecare dintre părinte este în proporții egale.

24. Totodată, instanța din Brescia, reieșind din acest grafic stabilit și din detrimentul domiciliului copilului minor într-un mod egal la ambii părinți, a decis ca să se presupună lipsa căror-va îndatorii economice de contribuție pentru întreținerea copilului.Deasemenea,instanța de judecată italiană a dispus ca părinții să susțină, în mod egal cheltuielile extra ordinare și cele ordinare decise de serviciile sociale.

25. În aceste circumstanțe, consideră apelanta că adresarea lui Rotaru Victor la data de 20 iulie 2022 în adresa judecătoriei Drochia, sediul Glodeni cu o acțiune privind încasarea de la dânsa a pensiei de întreținere a copilului minor, tratează caracterul tendențios al intențiilor sale, atât timp cât deja din 2019 acesta litigiu

se examinează în Italia, iar la data de 1 aprilie 2022 Judecătoria din Brecia prin ordonanță s-a expus asupra acestei problemei legate inclusiv și de determinarea egală a locului de trai a copilului și modul de întreținere a acestuia.

26. În aceste circumstanțe relatate , consideră apelanta că hotărârea instanței de fond este una eronată și neîntemeiată atât timp cât intimatul a tăinuit circumstanțele importante pentru luarea unei decizii corecte și legale. Prin urmare susține că, hotărârea instanței de fond urmează a fi casată și respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Rusu Victor.

Argumentele părții expuse în ședința instanței de apel:

27. În ședința instanței de apel, apelanta Iavorschi Svetlana împreună cu avocatul său Rusev Serghei a susținut integral cererea de apel și a solicitat admiterea acesteia, cu casarea hotărîrii instanței de fond și emiterea unei noi decizii de scoatere a cererii de chemare în judecată de pe rol.

28. Suplimentar Iavorschi Svetlana a declarat că copilul minor ***** locuiește cu tatăl său. Întreținerea copilului se face de ambii părinți în mod egal. Bonurile de plată a cheltuielilor suportate, sunt prezentate instanței din Italia. Produsele alimentare sunt duse la domiciliu copilului, iar dacă copilul are nevoie de careva haine sau lucruri personale merge împreună cu copilul și le procură . Susține că efectele ordonanței din aprilie 2022 au continuat pînă în aprilie 2023. Potrivit graficului stabili băiatul două săptămâni se afla la ea și două săptămână se afla la tatăl săi. Acest grafic nu era respectat în totalitate, copilul nu dorea de fiecare dată să-l respecte.

29. Avocatul apelantei Rusev Serghei în ședința instanței de apel suplimentar a declarat că, prin ordonanța judecătorească din Italia din 3 aprilie 2022 a fost determinat locul de trai a copilului minor în proporții egale cu ambii părinți pe o perioadă de un an de zile, cu un grafic stabilit. Toate cheltuielile extraordinare și cele ordinare urmau a fi suportate în proporții egale de către ambii părinți. Deși ordonanță a expirat la data de 1 aprilie 2023 totuși procesul judiciar din Italia nu este unul finisat. Procedura de stabilire a locului de trai a copilului derulează în continuare. După expirarea acestui termen de un an de zile, instanța din Italia face o analiză a respectărilor obligațiunilor de creștere, educare și întreținere a copilului de către ambii dintre părinți, după care i-a o decizie. Accentuează avocatul că, din conținutul ordonanței se reține că instanța din Italia rezolvă două probleme, prima ce ține de determinarea locului de trai a copilului minor și cea de a doua de încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

30. Intimatul Rotaru Victor și avocata Ciubara Mariana care-i reprezintă interesele în ședința instanței de apel au solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărîrii instanței de fond.

31. Suplimentar intimatul Victor Rotaru a declarat că, dosarul civil din Italia, la care se referă apelanta, ține de determinarea domiciliului copilului minor și nu de încasarea pensiei de întreținere. Cu o acțiune de încasare a pensiei de întreținere în Italia nu s-a adresat. Menționează intimatul că, deși în luna iulie 2022 era în vigoare ordonanța din aprilie 2022, prin care erau obligați ambii părinți să participe la întreținerea copilului în mod egal, fără a avea o obligație unul față de altul, totuși s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată deoarece acea ordonanță nu era respectată. Susține că scopul înaintării prezentei acțiuni constă în faptul ca mama copilului să participe și ea la creșterea și întreținerea copilului.

Aprecierea instanței de apel:

32. Ascultând opinia părților prezente, verificând legalitatea actului judiciar contestat prin prisma argumentelor invocate şi a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material şi procedural aplicabile speței date, Colegiul Civil al Curţii de Apel Bălți consideră necesar de a admite apelul,a casa hotărârea integral judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 12 decembrie 2022 cu dispunerea scoaterii de pe rol a cererii de chemare în judecată formulată de Victor Rotaru din considerentele ce se succed:

33. În conformitate cu art.362 alin.(1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

34. Instanța de apel constată că judecătoria Drochia, sediul Glodeni a pronunțat dispozitivul hotărîrii la 12 decembrie 2022 (f.d. 40) iar cererea de apel preliminară a fost depusă la data de 10 ianuarie 2023 (f.d. 49), prin urmare, Colegiul Civil constată că apelantul s-a încadrat în termenul de contestare.

35. În conformitate cu art. 385 lit. e) CPC, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, dispunînd încetarea procesului ori scoaterea cererii de pe rol dacă există temeiurile prevăzute la art.265 și 267 CPC.Iar conform art. 393 alin. 1) CPC hotărîrea primei instanţe este casată de instanţa de apel care dispune prin decizie încetarea procesului ori scoaterea cererii de pe rol, dacă există temeiurile consemnate la art.art. 265 şi 267.

36. În conformitate cu art. 267 lit. d) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care litigiul dintre aceleaşi părţi, cu privire la acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri se află în curs de judecată la aceeaşi instanţă sau la o alta.

37. Din conținutul actelor cauzei se atestă că, Rotaru Victor la data de 20 iulie 2022 s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Iavorschi

Svetlana prin care a solicitat încasarea pensiei de întreținere a copilului minor ***** a.n.*****, în mărime de 2500 lei, lunar.

38. Prin hotărârea judecătoria Drochia, sediul Glodeni din 12 decembrie 2022 acțiunea lui Victor Rotaru a fost admisă parțial. S-a încasat de la Svetlana Iavorschi pensie de întreținere a copilului minor ***** Rotaru, a.n.*****, în mărime de 1400 lei, lunar începând cu data de 20 iunie 2022 și până la atingerea de către copil minor a vârstei de majorat sau până la schimbarea situației materiale a părților. S-a încasat de la Svetlana Iavorschi în beneficiul lui Victor Rotaru, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3.000,00 (trei mii, 00) lei. S-a încasat de la Svetlana Iavorschi, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 504,00 (cinci sute patru, 00) lei.

39. Nefiind de acord cu hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 12 decembrie 2022, Svetlana Iavorschi a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărîrii cu emiterea unei noi soluții prin care cererea de chemare în judecată formulată de Victor Rotaru să fie scoasă de pe rol în temeiul art. 267 lit. d) Cod de procedură civilă, pe motivul că, anterior și anume în 2019 Iarovschi Svetlana a înaintat instanțelor judecătorești italiene o cerere în judecată împotriva lui Victor Rotaru prin care a solicitat determinarea domiciliului copilului minor ***** Rotaru cu mama- Iarovschi Svetlana. În cadrul examinării litigiului dat, cu concursul organelor sociale pe lângă determinarea domiciliului copilului minor se examinează și obligația părinților de întreținerea acestuia.

40. În conformitate cu dispozițiile art.373 alin.1-3 Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importantă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

41. Potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (*Hirro Balani contra Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43)*.

42. În speță, Colegiul civil reține că obiectul prezentului litigiu constituie încasarea din contul lui Iavorschi Svetlana în beneficiul lui Rotaru Victor a pensiei de

întreținere, a copilului minor *****, în sumă bănească fixă a câte 2500 lei lunar.

43. În conformitate cu prevederile art.18 al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului, potrivit caruia ambii parinţi au o răspundere comuna pentru creșterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinților sau, dupa caz, reprezentanților săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

44. Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil atestă că, în urma adresării lui Svetlana Iavorschi la Tribunalul din Brescia, Italia a fost emisă la data de 1 aprilie 2022 ordonanța prin care a stabilit domiciliul copilului minor ***** Astfel, potrivit ordonanței date judecătorul a constatat oportun stabilirea unui grafic egal pentru ambii părinți. Concomitent s-a constatat că, în cadrul procesului dat a fost pusă în discuție și întrebarea ce ține de îndatoririle economice ale părinților privind întreținerea copilului, iar instanța a dispus ca părinții să susțină în mod egal, cheltuielile extraordinare și cele ordinare decise de serviciile sociale (f.d. 66-67 și 68-69).

45. Concomitent, Colegiul Civil atestă că, Rotaru Victor anterior adresării cu prezenta acțiune la judecătoria Drochia, sediul Glodeni, s-a adresat la Judecătoria Cimișlia, sediul Centra cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Iavorscu Svetlana prin care a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor ***** a.n.***** cu tata Rotaru Victor. Astfel, prin încheierea Judecătoriei Cimișlia sediul central din 2 martie 2023 cererea de chemare în judecată înaintată de Rotaru Victor a fost scoasă de pe rol, în temeiul art. 267 lit. d) Cod de procedură Civilă. (f.d.65 și 65 verso).

46. Astfel, ținând cont de specificul obiectului de examinare, care în prezentul litigiu constă, în solicitarea reclamantului Victor Rotaru de încasare de la Svetlana Iarvorschi a pensiei de întreținere a copilului minor *****, iar după cum s-a constatat în ședința instanței de apel, pe marginea acestui obiect la data de 1 aprilie 2022 Tribunalul Brescia din Italia s-a expus prin Ordonanță, (f.d. 66-69), dispunând asupra stabilirii domiciliului copilului, concomitent fiind examinată și întrebarea referitor la întreținerea copilului minor ***** și că, instanța italiană, a dispus că îndatoririle economice ale părinților pentru copilul minor, urmează de a fi suportate în mod egal de ambii părinți, Colegul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți va decide asupra încetării procesului în cauza actuală, deoarece valabilitatea primei hotărâri judiciare își păstrează și își realizează efectele juridice; or, cererea de chemare în judecată a lui Rotaru Victor a fost depusă instanței naționale la data de 20 iulie 2022, adică

ulterior datei de 01 aprilie 2022 la care Tribunalul Brescia din Italia s-a expus în privința cererii inițiate de Svetlana Iarovschi privind stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere .

47. În asemenea condiții, Colegul Civil ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Iavorschi Svetlana, de a casa hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 12 decembrie 2022, cu dispunerea încetării procesului intentat la cererea de chemare în judecată formulat de Rotaru Victor împotriva Svetlanei Iavorschi cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor *****, din considerentele existenței unui act de dispozizie judiciară internațională– Ordonanța din 1 aprilie 2022 – emisă de Tribunalul din Brecia Italia, care a decis odată cu stabilirea domiciliului copilului minor și despre contribuția economică a fiecărui părinte pentru întreținerea copilului minor.

48. În conformitate cu prevederile articolele 385 lit. e), 390 și 393 CPC, Colegiul Civil;

D E C I D E :

Se admite apelul declarat de Svetlana Iavorschi.

Se casează integral hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 12 decembrie 2022, cu dispunerea scoaterii de pe rol a cauzei civile, la cererea de chemare în judecată înaintată de Victor Rotaru împotriva Svetlanei Iavorschi cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs, la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicare, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecătorul Stela
Procopciuc

Judecători Dumitru Corolevschi

Diana Stănilă